

зидове или с предания за скрито съкровище. Тук става дума за селищни топоси, а не за крепостни, които са в отделна позиция в местното знание.

Разбира се, в наименованието *Юрта* е налице и динамика на приемственост в информацията за времевите пластове, обвързани с него. Не е рядкост върху „римското време“ на съществуване на селището да е ситуирано и селище от по-късен период. Край някои селища има *Горен* и *Долен юрт* – т.е. две места на стари селища.

Обозначаването на селища чрез съхранено наименование на старото несъществуващо селище, но с функцията на топоним, е често срещано явление в топонимичната система.

В землищата на селата Тополчане и Калояново е налице топоним *Дореш* (*Дорек*), както и *Дорешка река*. В местното знание *Дореш* е някогашен град. При обработка на почвата се разкриват следи от зидове и керамика. Топоним *Юлюн град* има край с. Гавраилово, където, при садене на лозя, се намират големи „кюпове“ (питоси), керамични фрагменти и др. *Улин град* има и край с. (кв.) Козарево, където са открити останки от зидове и керамични фрагменти. Според преданието градът е съсипан от турците погрешка: „За *Улина града* съм чувал следното. От дядо си съм го чувал. Идват да унищожават града Мъглиж. На десетина километра от Улищица са объркват, защото имало голяма мъгла, и не могат да видят Мъглиж. И виждат този град. Въобще не им бил в плановете да го унищожават. Обаче той имал крепост – *Градището* горе. Имало две сакати жени. И докато приберат сакатите жени и не могат да затворят крепостта, и влазят и унищожават целия град. Вместо Мъглиж унищожават нашия град. И аз съм очевидец – тука преди пет-шест години ходехми да си пасем овцети точно, дето ѝ града. Гледам двама човека търсят монети. И аз съм малко запален. Питам ги откъде и те казаха, че са от Дряново от музея. Пет минути стоях и пет парчета намереха, незлатни. И една ми вика: „Аз ходя из цяла България, момче, за да ѝ толкуз наплитко, тука ѝ било страшно клане, страшна сеч. Имало е църква голяма. Камбанарията (камбаната) на петдесе метра от шосето и всички ценности, икони от манастира, успяват калугерите да ги пуснат в кладенец, той бил 14 м, и камбанарията – бронзова. Имало и пробит тунел. Там са спасяват само пет-шест калугера. Сичку друго избито. И местността, дето са спасяват, са казва *Калугеровите ливади*. Те минават под тунел някакъв. Туй съм го чувал от дядо, от иманяри съм чувал. Ходят там иманяри.”⁵⁵

Северно от град Твърдица се намира *Шешкинград*. Там е било миньорско селище, наследило някогашно селище със същото име. Предание обяснява изграждането му: „Константин и Елена тръгнали от столицата ли, ни знам и им харесало много Шешкинград и спират там и решават там да направят града, обаче не зная како ѝ станало, и продължават и спират в Елена и там праят града. Даже зарад туй Шашкън го наричат.”⁵⁶ „Цар Константин и царица Елена са минали от тука. Минават през Балкана и са заминали за град Елена. В местността Шешкинград той рекъл: „Тука ѝ хубаво да си напраим палатки”. Пък тя